

8

J. W. Goethe:

Jedině slunce má právo na své skvrny.

Třicet pět let pracuji ve starém papíře a to je moje love story. Třicet pět let lisuji starý papír a knihy, třicet pět let se umazávám literami, takže se podobám naučným slovníkům, kterých jsem za tu dobu vylišoval jistě třicet metrů, jsem džbán plný živé a mrtvé vody, stačí se maličko naklonit a tečou ze mne samé pěkné myšlenky, jsem proti své vůli vzdělán, a tak vlastně nevím, které myšlenky jsou moje a ze mne a které jsem vyčetl, tak za těch třicet pět let jsem se propojil sám se sebou a světem okolo mne, protože já když čtu, tak vlastně nečtu, já si naberu do zobáčku krásnou větu a cucám ji jako bonbón, jako bych popíjel skleničku likéru tak dlouhou, až ta myšlenka se ve mně rozplývá tak jako alkohol, tak dlouho se do mne vstřebává, až je nejen v mém mozku a srdci, ale hrká mými žilami až do kořínků cév. Tak za jediný měsíc průměrně slisuji dvacet metrů knížek, ale abych našel sílu k té mé bohumilé práci, tak za těch třicet pět let jsem vypil tolik piva, že by z toho ležáku byl padesátimetrový plavecký bazén, sady sádek na vánoční kapry. Tak jsem proti své vůli zmoudřel a teď zjistím, že můj mozek jsou hydraulickým lisem spresované myšlenky, balíky nápadů, Popelčin oříšek je moje hlava, které vyhořely vlasy, a já vím, jak ještě krásnější musely být časy, kdy všechno myšlení bylo zapsáno jen v lidské paměti, tenkrát, kdyby někdo chtěl slisovat knihy, musel by presovat lidské hlavy, ale i to by nebylo nic platné, protože ty pravé myšlenky přicházejí zvenčí, jsou vedle člověka jako v nudle v bandasce, takže Koniášové celého světa marně pálejí knihy, a zdali ty knihy zaznamenaly něco, co platí, je slyšet jen tichý smích spálených knih, protože pořádná knížka vždycky ukazuje jinam a ven.

(Bohumil Hrabal: *Příliš hlučná samota*, 1976)

Otázky:

1. Zařaďte dílo do kontextu Hrabalovy tvorby a české prózy druhé poloviny 20. století.
2. Určete typ vypravěče a vysvětlete, jakým způsobem jeho subjektivita a jazyková stylizace ovlivňují tematickou rovinu textu.
3. Vystihněte didaktický potenciál textu. Naplánujte literární lekci pro vzdělávací obor ČJL odpovídající kurikulárnímu dokumentu pro daný vzdělávací stupeň.